203/ 1998

Bratislava marec 1998

Rekonštrukcia a rozšírenie skládky TKO Spišská Belá

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

I. Základné údaje o navrhovateľovi

Názov : mesto Spišská Belá,
v zastúpení primátorom p. Dušanom Rothom

Identifikačné číslo : 326518

Sídlo : Mestský úrad, 059 01 Spišská Belá
telefónne číslo 0968/91443

II. Základné údaje o zámere

Názov : **Rekonštrukcia a rozšírenie skládky TKO Spišská Belá**

Účel : Mesto Spišská Belá a okolité obce v súčasnosti zneškodňujú komunálny odpad skládkovaním na existujúcej skládke, ktorej prevádzkovanie je povolené za osobitných podmienok a využívanie tejto skládky je časovo obmedzené.

Vzhľadom na perspektívu ďalšieho nakladania s odpadmi skupiny 91 - komunálne odpady a s odpadmi označenými O - ostatné odpady, vznikla pre pôvodcov odpadu v okrese Kežmarok potreba vybudovania nového zneškodňovacieho zariadenia.

Parametre a technické vybavenie navrhovanej skládky budú spĺňať súčasné legislatívne podmienky. Jej vybudovanie bude spojené s uzavretím, rekultiváciou a monitorovaním existujúcej skládky v Spišskej Belej. Nová skládka bude mať regionálny charakter.

Užívateľ : Navrhovanú skládku 3. stavebnej triedy budú používať pôvodcovia odpadov mesto Spišská Belá, mesto Kežmarok a okolité obce Podolínec, Krížová Ves, Bušovce, Podhorany, Toporec, Holumnica, Ihľany, Jurské, Slovenská Ves, Výborná, Vojňany, Lendak. Zvozová oblasť bude podobná tej, ktorú tvoria obce vyvážajúce odpad na existujúcu skládku TKO Spišská Belá v súčasnosti.

Umiestnenie : Činnosť bude realizovaná v severnej časti katastrálneho územia mesta Spišská Belá v okrese Kežmarok. Navrhovaná lokalita novej skládky bude situovaná pod štátnou cestou I / 77 spájajúcou Spišskú Belú so Starou Ľubovňou, juhovýchodne pod existujúcou skládkou a bezprostredne bude na ňu nadväzovať. Teleso skládky sa bude nachádzať v prirodzenej, terénnej depresii, kde približne v jej strede sa nachádza bezmenný prítok rieky Poprad. Prítok je dlhý cca 400 m, jeho prietok je kolísavý, pričom je väčšinu roka suchý.

Umiestnenie novej skládky je v súlade s Územným plánom mesta Spišská Belá a je odsúhlasené mestským zastupiteľstvom uz. č. 115 zo dňa 24. 9. 1992. Lokalita je dopravne prijateľná a majetkové vzťahy sú tu vysporiadané. Na lokalite je možné realizovať dostatočne prijateľné opatrenia na ochranu všetkých zložiek životného prostredia.

Termín začatia a ukončenia činnosti

Termín začatia výstavby	:	1998
Termín ukončenia výstavby	:	1999
Termín začatia prevádzky	:	júl 1999
Termín ukončenia prevádzky	:	cca o 20 rokov

Stručný opis technického riešenia a technologického riešenia

Realizáciou zámeru činnosti **„Rekonštrukcia a rozšírenie skládky TKO Spišská Belá" (ďalej len skládka),** bude zriadenie riadenej regionálnej skládky 3. stavebnej triedy na zneškodňovanie odpadov.

Novovytvorenú skládku od starej oddelí zemný val č. 1, ktorý bude na povrchu pokrytý izolačnou vrstvou totožného zloženia ako dno skládky. Taký istý zemný val č. 2 sa vybuduje na päte nového skládkovacieho telesa, čím bude zväčšený ukladací priestor skládky ale zároveň bude nová skládka oddelená od okolitého terénu.

Technické riešenie skládky bude vychádzať z podmienok nariadenia vlády SR č. 606/1992 Zb. o nakladaní s odpadmi(§ 20 ods. 4) a prílohy č. 5. Vybuduje sa zariadenie kde bude možno zneškodňovať komunálny odpad a ďalšie odpady, ktoré sú zaradené do III. triedy vylúhovateľnosti (§ 18 ods. 5 a 6 nariadenia vlády č. 606/1992 Zb.). Zoznam týchto odpadov bude upresnený podľa vyhlášky MŽP SR č. 19/1996 Z.z., ktorou sa ustanovuje kategorizácia odpadov a vydáva Katalóg odpadov. Zoznam bude uvedený v ***„Prevádzkovom poriadku skládky"***, ktorý schváli príslušný orgán štátnej správy v schvaľovacom konaní k prevádzkovaniu skládky podľa osobitných predpisov.

Technológia ukladania odpadu taktiež bude vychádzať z nariadenia vlády SR č. 606/1992 Zb. o nakladaní s odpadmi a v jej návrhu sa uplatňujú základné požiadavky na nakladanie s odpadom :

- váženie a evidencia odpadu,
- zhutňovanie ukladaného odpadu,
- periodické prekrývanie uloženého a zhutneného odpadu.

Základné parametre navrhovaného zariadenia na zneškodňovanie odpadov:

Výmera novej skládky: 3,5 ha
Výmera skládkovacieho priestoru: 3,01 ha
Teleso skládky má kapacitu: 120 000 m^3, (90 000 t)
Množstvo uloženého odpadu za rok : 6 000 m^3, (4 500 t)
Životnosť telesa skládky: cca 20 rokov

Podľa Mapy vhodnosti územia pre skládky odpadov M = 1 : 50 000, okresu Poprad(1993) je lokalita podmienečne vhodná na ukladanie odpadov. V záujmovom území sú významné zásoby podzemných vôd, ale ohrozenie podzemných vôd je nízke. Po stránke geologickej a hydrogeologickej je lokalita skládky náročná, preto je dôležité venovať zvýšenú pozornosť pri odvodnení základovej škáry skládky ako aj jej úprave a budovaní tesniacej vrstvy.

Skládka bude nadúrovňová a odporúčame vybudovať ukladací priestor skládky systémom kaziet. Princípom kazetovej metódy je postupná príprava pracovných kaziet, tvorených pomocou

vnútorných hrádzí na nepriepustnom dne skládky, čím sa umožní postupné zapĺňanie telesa skládky odpadom a zminimalizuje sa množstvo priesakových vôd, pričom bude možná aj postupná rekultivácia povrchu skládky.

Výhoda uvedenej technológie ukladania odpadov spočíva v tom, že nezakrytý odpad sa nachádza len na minimálnej ploche. Spolu so zhutňovaním odpadu kompaktorom a jeho presýpaním inertným materiálom sa tak vytvárajú podmienky pre minimalizáciu negatívnych vplyvov skládkovania na životné prostredie.

Základné charakteristiky navrhovaného stavebného riešenia skládky odpadov 3. stavebnej triedy sú:

Úprava základovej škáry zachytenie a prevedenie bezmenného prítoku najnižším miestom dna skládkového telesa a to pomocou potrubia (TZR 600 prípadne TZR 1000), ktoré bude vyústené za valom č. 2.

Kombinovaným tesnením bude riešený tesniaci systému dna a stien telesa skládky, čo závisí od podložia navrhovanej lokality stavby. Základná tesniaca bariéra bude *minerálne tesnenie* budované z prírodných zhutnených ílov, ktorých koeficient priepustnosti je nižší ako $k_f = 1.10^{-9}$m. s^2, čo predstavuje mocnosť tesniacej vrstvy 600 mm. Materiálový ílový zemník bude mimo lokality skládky. *Umelé tesnenie* bude tvorené atestovanou fóliou HDPE min. hrúbky 2 mm, ktorá bude uložená priamo na ílovú vrstvu a chránená pred poškodením geotextíliou gramáže min. 800 g/m^2.

Konštrukcia dna skládky bude pozostávať z upraveného a odvodneného podložia, minerálnej tesniacej vrstvy, z tesniacej fólie HDPE, z drenážnej vrstvy štrku (zrnitosť 16-32 mm) o hrúbke 400 mm, ktorá bude chránená pred kolmatáciou opäť geotextíliou gramáže 300 g/m^2 a z vrstvy jemného odpadu. Po obvode skládkovacích priestorov budú vyhotovené obvodové zemné hrádze a v ich korune bude ukotvená tesniaca fólia.

Priesaková, kontaminovaná voda z telesa skládky bude zachytávaná zbernými drénmi pomocou navzájom prepojenej plošnej a potrubnej drenážnej sústavy priesakových vôd. V drenážnej vrstve štrku bude zabudovaný konvenčný, lineárny, drenážny zberný systém z perforovaných PVC rúr. Hlavný zberač bude vyústený do čerpacej nádrže a budú na ňom umiestnené revízne a prepúšťacie šachty, kde bude možnosť prepínania prítoku priesakových vôd z voľného územia ako aj z územia zaskládkovaného. Následne budú prečerpávané do akumulačnej nádrže priesakových vôd. Jej objem bude nadimenzovaný na priesakové vody z intenzity prívalového dažďa s periodicitou 0,01 s dobou trvania 180 minút, veľkosti tesnenej plochy a koeficientu odtoku závislého na programe postupu plnenia skládky, čo zodpovedá spôsobu výpočtu podľa STN 83 8102, čl. 6.2.7 (návrh). Bude sa vykonávať pravidelná analýza kvality priesakových vôd a ich zneškodnenie (resp. recyklácia) sa bude riešiť v zmysle NV SR č. 606/92 Z b. § 22 a § 25.

V konečnom návrhu technického riešenia navrhovateľ upustil od vybudovania kompletnej čistiarne odpadových vôd, problém zneškodnenia priesakových vôd navrhuje riešiť vybudovaním zbernej nádrže s ich predčistením (napr. za pomoci zeolitových sorbentov, alebo iných činidiel). V ďalšej projektovej dokumentácii sa podrobnejšie rozpracuje spôsob, či sa predčistené priesakové vody budú rovno prečerpávať do kanalizačného zberača, alebo sa budú transportovať špeciálnymi cisternovými vozmi do konečnej ČOV (napr. mestská ČOV Kežmarok).

Čisté, nekontaminované, dažďové, povrchové vody budú zachytené dvoma obvodovými priekopami - vonkajšou a vnútornou. *Vonkajšia priekopa* bude nadimenzovaná na storočnú vodu a rozlohu záujmového skládkového územia pričom bude zaústená do recipientu. *Vnútorná priekopa*, zachytávajúca zrážkovú vodu zo svahov ochranných hrádzí bude odvedená do novonavrhnutej usadzovacej nádrže a odtiaľ po prečistení do recipientu. Účinnosť čistenia musí byť dostatočná na to, aby umožnila vypúšťanie týchto vôd do povrchových tokov(v súlade s NV SR č. 242/1993 Zb.).

***Na odvedenie plynu* vznikajúceho** na skládke bude systém odplyňovacích šacht pričom bude určený aj spôsob jeho zneškodnenia.

Súčastný počet monitorovacích vrtov ***monitorovacieho a kontrolného systému*** bude potrebné rozšíriť pri realizácii novej skládky. Novo vybudovaný monitorovací a kontrolný systém bude vychádzať z hydrologického a geologického prieskumu. *Funkčnosť fóliového tesnenia* bude kontrolovaná vnútorným monitorovacím systémom fólie. Ktorý je založený na zmene elektrických vlastností minerálneho tesnenia v prípade priesakov z telesa skládky. Na *sledovanie kvality podzemných vôd* všetkých troch skládok na lokalite ako aj na kontrolu tesnosti telesa novo navrhovanej skládky budú realizované 4 nové kontrolné vrty. Ich lokalizácia bude orientovaná v smere prúdenia podzemných vôd nad a pod skládkou, tak aby boli v súlade s ustanovením nariadenia vlády SR č. 606/1992 Zb. o nakladaní s odpadmi. Skládka bude mať vybudovaný aj *systém vstupnej kontroly odpadov.*

Infraštruktúra skládky bude pozostávať s vybudovania objektov a zariadení potrebných pre obsluhu, prevádzku, kontrolu a požiarnu bezpečnosť skládky(napr. prevádzková budova, sociálna miestnosť, mostová elektromechanická váha vybavená príslušným programom, žumpa a kanalizácia, umývacia rampa, lapač olejov, požiarna nádrž, vŕtaná studňa prípadne vodovodná prípojka, osvetlenie, prípojka VN, trafostanica, kábelové rozvody, zásobník pitnej vody atď.).
Skládka bude, po celom obvode oplotená, vybavená spevnenými, obslužnými komunikáciami a spevnenou plochou. Skládkovací priestor, priestor prevádzkového dvora a vjazd do skládky priestorov bude osvetlený.

Prístrešok pre kontajnery, ktoré budú umiestnené na spevnenej ploche, ktorá bude vybavená tesniacim systémom, budú slúžiť na "druhotnú separáciu" napr. skla, kovov, inertných materiálov, prípadne iných odpadov, ktoré sa nebudú z ekologických, ekonomických, či organizačných dôvodov ukladať na skládku. Týmto opatrením sa predpokladá predĺženie životnosti skládky.

Vstup na skládku bude zabezpečený odbočkou a prístupovou komunikáciou zo štátnej cesty I/77 Spišská Belá - Stará Ľubovňa. Táto prístupová komunikácia bude naväzovať na obslužné komunikácie novej skládky.

V ***prevádzkovom poriadku skládky*** bude podrobne spracovaný celý systém ukladania komunálnych odpadov na skládku, ako i všetky súvisiace a nadväzné skutočnosti dôležité pre prevádzku zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Technológia ukladania odpadu: Navážanie odpadu sa bude vykonávať po vrstvách o hrúbke cca 1,5 až 2,0 m. Navážacia vrstva odpadu hrúbky do 2,0 m bude vytvorená rozprestieraním a hutnením odpadu vo vrstvách hrúbky cca 0,2 m. Podľa charakteru odpadu bude povrch otvorenej manipulačnej plochy postrekovaný priesakovou vodou a prekrývaný vhodným inertným materiálom, aby sa zabránilo úletom zo skládky. Skládka bude vybavená elektronickou váhou na evidenciu množstva odpadu a kompaktorom na prehŕňanie a hutnenie privážaného odpadu. S riešením problematiky dotrieďovania vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu a dočasného skladovania problemových látok alebo s kompostovaním organickej hmoty navrhovateľ uvažuje postupne v ďalšom kroku napĺňania programu odpadového hospodárstva daného regiónu.

Rekultivácia skládky: Vyvýšené časti zemných valov č.1 a č.2 ako aj obvodové zemné hrádze, kde bude ukotvená tesniaca fólia sa zrekultivujú, zahumusujú a ozelenia vegetačnou clonou. Priestor medzi oplotením a obvodovými, dažďovými rigolmi bude osadený krovinami, ktoré znížia hlučnosť, prašnosť a súčasne budú plniť funkciu vizuálnej izolácie skládky od okolia.

Konečné uzatvorenie skládky: Po ukončení skládkovania na existujúcej skládke s osobitnými podmienkami, ako aj po plnom zaskládkovaní navrhovanej novej skládky bude súčasné skládkové teleso vytvarované, jeho povrch bude upravený a bude vykonaná jeho technická a následne biologická

rekultivácia. *Technická rekultivácia* bude vybudovaná z tesniacej vrstvy pozostávajúcej z fólie NETEX 720/550 hrúbky 0,7 mm, na ktorú bude navŕšená menej kvalitná vrstva zeminy hrúbky 50-70 cm a následne bude jej povrch uzatvorený kvalitnou vrstvou ornice o hrúbke 30 cm. *Biologická rekultivácia* bude pozostávať zo zatrávnenia a prípadne z vysadenia ďalšieho porastu kroví a drevín a to takým spôsobom, aby nemohlo dôjsť k narušeniu krycej vrstvy fólie koreňmi rastlín.

Hodnotené varianty

V zmysle stanoveného „Rozsahu hodnotenia„ zo dňa 6. 9. 1995 (§ 12 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z) boli v správe o hodnotení vplyvov navrhovanej skládky, hodnotené nasledovné varianty činnosti:

Nulový variant - popis súčasného stavu a situácie, ktorá by nastala, keby sa výstavba novej skládky nerealizovala. Od polovice šesťdesiatych rokov do roku 1976 sa v predmetnej lokalite nad štátnou cestou I/77 Spišská Belá - Stará Ľubovňa skládkoval TKO na rozlohe 1,86 ha. Skládka bola umiestnená v bezprostrednej blízkosti prameniska bezmenného potoka, ktorý v súčasnosti už uzavretú skládku podteká a je zaústený do betónových skruží, ktoré sú osadené pod telesom štátnej cesty.

Pod cestou sa nachádza existujúca skládka s osobitnými podmienkami, ktorá sa začala prevádzkovať od roku 1976. Táto skládka zaberá rozlohu 2,37 ha, v päte dolnej časti dosahuje výšku 8,0 m a aj popod jej teleso je potok prevedený pomocou betónových skruží.

V tomto variante boli zdôraznené riziká vyplývajúce z prípadného konzervovania súčasného stavu, keď nie sú dodržiavané platné právne predpisy na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Variant predložený v zámere - v rámci dodržiavania legislatívnych predpisov o zneškodňovaní odpadov popisuje spôsob realizácie novej skládky 3. stavebnej triedy v k.ú. Spišskej Belej. Navrhovateľ v zámere činnosti rieši rekonštrukciu a rozšírenie skládky tuhého komunálneho odpadu regiónu Spišská Belá, pričom uvažuje aj so zabezpečením existujúcej starej skládky proti erózii, zosuvom a splachovaniu jej stabilizáciou.

Celkové náklady

Predpokladané celkové náklady na výstavbu navrhovanej skládky sú odhadované cca 45 mil. Sk.

III. Opis priebehu posudzovania

Vypracovanie správy o hodnotení

Pripravovaná stavba sa posudzuje podľa § 2 ods. 2 a prílohy č. 1 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej len „zákon") a patrí do kapitoly 8. Infraštruktúra - položka č. 2 (Skládky na zneškodňovanie zvláštnych a nebezpečných odpadov), časť A **kde sa vyžaduje povinné hodnotenie** bez ohľadu na rozsah zámeru činnosti.

Správa o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie **„Rekonštrukcia a rozšírenie skládky TKO Spišská Belá" (ďalej len „správa o hodnotení")**, bola vypracovaná v zmysle § 15 a prílohy č. 3 zákona a rozsahu hodnotenia:

spoločnosťou	**Waterm, s.r.o.** Krivá č. 23, 040 01 Košice
Zodpovedný riešiteľ správy o hodnotení:	**Ing. Peter Bandler**
Dátum vyhotovenia správy o hodnotení:	máj 1997
Doplnok k správe o hodnotení vypracovala firma:	**E. P. A, spol. s r.o.** Košice
Zodpovedný riešiteľ doplnku k správe o hodnotení:	**Ing. Peter Gallovič**
Dátum doručenia doplnku k správe o hodnotení na MŽP SR:	**27. február 1998**

Posúdenie správy o hodnotení

Správu o hodnotení v zmysle § 15 ods. 4 zákona predložil navrhovateľ zámeru činnosti na Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR") dňa 13. júla 1997.

MŽP SR zaslalo predmetnú správu na pripomienkovanie podľa § 16 ods. 1 zákona týmto účastníkom procesu posudzovania: príslušnému orgánu (Ministerstvo hospodárstva SR Bratislava), povoľujúcemu orgánu (Okresný úrad Kežmarok, odbor životného prostredia), dotknutým orgánom (Okresný úrad Kežmarok, odbor životného prostredia, referát odpadového hospodárstva, referát ochrany prírody a krajiny, referát štátnej správy ochrany ovzdušia a štátnej vodnej správy, Okresný úrad Kežmarok, odbor regionálneho rozvoja a iných odvetvových vzťahov, Okresný úrad Kežmarok, odbor štátnej veterinárnej starostlivosti, Štátny zdravotný ústav Poprad), odborom MŽP SR z hľadiska ich vecnej príslušnosti (odbor odpadového hospodárstva, odbor ochrany prírody a krajiny, odbor geologických faktorov a racionálneho využívania horninového prostredia), odbornej organizácii v rezorte MŽP SR (Slovenská agentúra životného prostredia v Banskej Bystrici), a dotknutým obciam (mestá Spišská Belá a Kežmarok, obce Podolínec, Krížová Ves, Bušovce, Podhorany, Toporec, Holumnica, Ihľany, Jurské, Slovenská Ves, Výborná, Vojňany a Lendak).

Orgány štátnej správy a dotknuté obce v zmysle § 18 ods. 1 zákona vypracovali písomné stanoviská k správe o hodnotení a doručili ich na MŽP SR.

V zmysle § 19 zákona a na základe poverenia MŽP SR listom č. 2136/95-4.2 vypracovala posudok na správu o hodnotení Ing. Magdaléna Vodzinská, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb pod č. 105 /96 - OPV.

Menovaná spracovala posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej správy o hodnotení, zápisu z verejného prerokovania, poznatkov z obhliadky lokality, navrhovateľom predloženého doplnku správy o hodnotení a doplňujúcich podkladov, príslušných právnych predpisov a noriem, ako aj vlastných poznatkov o spôsobe a celkovom systéme zneškodňovania odpadov na Slovensku v súvislosti s viacročnou skúsenosťou v danej problematike.

Posudok bol MŽP SR doručený dňa 27 februára 1998.

Zhodnotenie doručených stanovísk od zainteresovaných subjektov posudzovania

MŽP SR obdržalo k správe o hodnotení nasledujúce stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ako príslušný orgán dodalo svoje stanovisko dňa 2. 10. 1997 pod značkou 376/97-140. V stanovisku poukázalo na skutočnosť, že v správe o hodnotení nie sú akceptované v plnom rozsahu pripomienky, ktoré mal príslušný orgán k zámeru.

V stanovisku uviedlo, že správa o hodnotení nie je spracovaná podľa prílohy č. 3 zákona a chýbajú v nej zásadné kapitoly.

Ďalšie pripomienky požaduje:

- zosúladiť „Programy odpadového hospodárstva" jednotlivých okresov v predmetnej oblasti vzhľadom na skutočnosť, že predložený zámer činnosti bude mať regionálny význam,
- uviesť spôsob ako budú pôvodcovia odpadu v dlhodobom horizonte rešpektovať ciele Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „POH SR") a to s ohľadom na predĺženie životnosti zneškodňovacieho zariadenia znižovaním množstva skládkovaných odpadov (napr. realizáciou programov separácie, recyklácie a využívania odpadov a pod.),

- zhodnotiť súčasný stav životného prostredia, upozorňuje na zhodnotenie hydrogeologických i inžiniersko-geologických vlastností územia,
- špecifikovať proces rekultivácie starej skládky ako aj uviesť zdroj a kvalitu prekrývacieho materiálu,
- uviesť zdroj a kvalitu zemníka na budovanie minerálneho tesnenia skládky,
- uviesť ako a kde sa uvažuje s čistením kontaminovaných odpadových vôd zo skládky,
- uviesť či sa predpokladá vznik skládkového plynu,
- uviesť odhadované náklady na jednotku uskladnenia (vrátane dopravných nákladov).

Upozorňuje, že v správe na str. 14, sa v stati *Monitorovacie vrty* konštatuje zvýšený obsah aromatických uhľovodíkov v podzemnej vode (vrt SB -1). Ich pôvod sa predpokladá v starej skládke, kde by mal byť prevažne popol z domácností a materiál z búranísk. Tento predpoklad je málo presvedčivý, preto odporúča ďalej monitorovať podzemné vody.

Nakoľko chýbajúce časti správy závažným spôsobom znižujú vypovedaciu schopnosť a podkladovú argumentáciu materiálu, MH SR vyslovuje žiadosť, aby navrhovateľ dopracoval správu v zmysle prílohy č. 3 zákona a vznesených pripomienok.

Okresný úrad Kežmarok, odbor životného prostredia ako povoľujúci orgán zaslalo svoje súhlasné stanovisko dňa 10. 9. 1997 pod č. OÚ-ŽP /9963/ 97 – Fx, kde konštatuje, že mestské zastupiteľstvo uznesením č.115 zo dňa 24. 9. 1992 schválilo územný plán mesta Spišská Belá kde bolo určené umiestnenie skládky TKO na terajšiu lokalitu s návrhom na rozšírenie jestvujúcej skládky. Ako príslušný povoľujúci orgán k predloženej správe nemá pripomienky.
Tým istým listom sa vyjadril ako dotknutý orgán a mal nasledovné pripomienky:

Z hľadiska ochrany vôd:

- súhlasí s riešením uloženia potôčika do potrubia TZR 600 v dne navrhovanej skládky, tento je prevedený aj popod jestvujúcu skládku TKO, ktorá má v súčasnosti osobitné podmienky,
- súhlasí aj s riešením požiarneho vodovodu, so zásobovaním pitnou vodou ako aj s odkanalizovaním prevádzkovej budovy,
- má pripomienky k zabezpečeniu monitoringu skládky štyrmi kontrolnými vrtmi orientovanými proti smeru prúdenia podzemných vôd, kde je potrebné doplniť, či v rámci monitoringu novej skládky budú využívané iba vrty z jestvujúcej skládky, alebo sa tento monitoring rozšíri o ďalšie vrty. V rámci lepšieho posudzovania vplyvu novej skládky na kvalitu podzemných vôd odporúča rozšíriť monitoring o ďalší monitorovací vrt v smere prúdenia podzemných vôd,
- nesúhlasí s riešením priesakových vôd, ktoré majú byť odvedené pomocou lineárneho drenážneho systému do retenčnej nádrže, kde sa použije časť vody na recyklované zvlhčovanie telesa skládky a zvyšná časť má byť vypúšťaná do vodného toku priamo,
- nesúhlasí konštatovaním, že priesakové vody zo skládky svojou kvalitou zodpovedajú kvalite vody podľa prísl. STN a žiada, aby bolo zabezpečené čistenie priesakových vôd tak aby vody vypúšťané do recipientu zodpovedali kvalite vody v zmysle nariadenia vlády SR č. 242/1993 Z.z., ktorým sa stanovujú ukazovatele prípustného stupňa znečistenia vôd,
- požaduje rozpracovať spôsob, akým bude vyriešené odvedenie nekontaminovaných povrchových vôd mimo telesa skládky TKO.

Z hľadiska ochrany prírody: Nie sú pripomienky. Skládka sa nachádza v zmysle nariadenia vlády SR č. 47/1997 Z.z. mimo ochranného pásma Pieninského národného parku.

Z hľadiska ochrany ovzdušia : Nie sú pripomienky.

Pripomienky z hľadiska odpadového hospodárstva: Skládka je v súlade s Programom odpadového hospodárstva okresu Kežmarok a v súčasnej dobe plní funkciu regionálnej skládky i pre územie Zamaguria. V ďalších stupňoch projektovej dokumentácie žiada riešiť odpadové hospodárstvo celého komplexu v zmysle zákona č.238/1991 Zb., a náväzných predpisov a to počas výstavby ako aj počas prevádzky.

Okresný úrad Kežmarok, odbor regionálneho rozvoja a iných odvetvových vzťahov v stanovisku z 24.7.1997 pod č. 10086/97-002 uvádza:

- bude potrebné existujúcu skládku od cesty oddeliť vegetačným pásom, s ohľadom na skutočnosť, že sa nachádza v bezprostrednej blízkosti štátnej cesty I./77 v oblasti cestovného ruchu,
- napojenie na elektrickú sieť požaduje riešiť po dohode a VEZ a s ohľadom na spotrebu jednotlivých zariadení skládky,
- s ohľadom na súčasnú legislatívu ako aj na preukázané parametre povrchových a podzemných vôd odporúča zachytávanie priesakových vôd zo skládky v nadimenzovanej retenčnej nádrži a ich zneškodnenie navrhuje riešiť vybudovaním ČOV , prípadne realizáciou kanalizačného zberača, alebo odporúča zvážiť možnosť odvozu prebytočných priesakových vôd na príslušnú ČOV.

Okresný úrad Kežmarok, odbor štátnej veterinárnej starostlivosti v stanovisku, ktoré zaslal 31.7.1997 pod č. 274/1997 zaujíma k predmetnej skládke negatívne stanovisko, nakoľko nová úprava skládky nevyrieši už jestvujúci negatívny stav kvality povrchovej a podzemnej vody. Taktiež podľa Smerníc o veterinárnej činnosti č.1500/90 nie je dodržané veterinárne ochranné pásmo medzi skládkou TKO a poľnohospodárskym objektom s chovom dojníc, čo nie v súlade so zákonom č.215/92 o veterinárnej starostlivosti.

Štátny zdravotný ústav Poprad v stanovisku č. 555/1997 z 11.7.1997 uvádza, že k predloženej správe o hodnotení nemajú zásadné pripomienky.

Neodporúča :

-riešiť zásobovanie stávajúceho objektu pitnou vodou z terajšieho monitorovacieho vrtu DN 300 pre novonavrhovanú skládku TKO,

- monitorovaciu šachtu na odber vzoriek a priesaku umiestniť v kontakte so žumpou.

Odporúča:

- napojiť budovu TKO na vodovodný systém blízkeho hospodárskeho dvora,
- kapacitu žumpy navrhujú zvýšiť na minimálne 30 -dennú akumuláciu.

MŽP SR, odbor ochrany prírody a krajiny v stanovisku z 21. 7. 1997 pod č. 451/97-4.1. poukazuje na chýbajúce časti správy o hodnotení. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny odbor nemá námietky voči realizácii zamýšľanej rekonštrukcii a rozšíreniu tejto skládky. Odporúča doplnenie chýbajúcich údajov.

MŽP SR, odbor odpadového hospodárstva v stanovisku z 29.7.1997 pod č. 740/97-2.3. k č. 2136/96-4.2. špecifikuje nasledovné pripomienky:

- uvedená stavba je v súlade s POH okresu Kežmarok,
- podľa Mapy vhodnosti územia pre skládky odpadov M = 1 : 50 000, pre okres Poprad je záujmové územie klasifikované ako podmienečne vhodné na ukladanie odpadov,
- v záujmovom území sú významné zásoby podzemných vôd, ale ohrozenie podzemných vôd je nízke,

-v správe sú nedostatočne spracované prírodné pomery záujmovej lokality a to hlavne geologické, hydrogeologické a inžinierskogeologické pomery (chýbajú základné údaje ako súčiniteľ priepustnosti, storočná hladina podzemnej vody,...),

- existujúci monitorovací systém kvality podzemných vôd je nefunkčný, čo naznačujú tomu viaceré indície, a preto odbor odpadového hospodárstva schvaľuje vybudovanie nového monitorovacieho systému, a odporúča aby tomu predchádzal geofyzikálny prieskum, ktorý by okrem iného overil vplyv tektoniky na záujmovom území,

-správu odporúča doplniť o zoznam odpadov, ktoré sa uvažujú na skládke zneškodňovať v zmysle vyhlášky MŽP SR č.19/1996 Z.z., ktorou sa ustanovuje kategorizácia odpadov a vydáva Katalóg odpadov a následne si ujasniť stavebnú triedu navrhovanej skládky,

- odporúča v správe doplniť : bilanciu odpadov, navrhnúť kapacitu skládky a vypočítať životnosť skládky,

Navrhovaná rekonštrukcia a rozšírenie skládky odpadov Spišská Belá nie je v súlade s nariadením vlády SR č.606/1992 Zb. o nakladaní s odpadmi v znení nariadenia vlády SR č.190/1996 Z.z. a s metodickým pokynom MŽP SR č.P-1/1993 o nakladaní s odpadmi. V správe chýba alebo treba podrobnejšie rozpracovať konštrukciu skládky: tesnenie, drenážny systém, obvodové rigoly, nakladanie s priesakovými vodami.

Na staré skládky v záujmovom území je potrebné vypracovať posudok v zmysle smernice MŽP SR č. S-1/1993 o posudzovaní existujúcich skládok a až na základe výsledkov posudzovania navrhnúť metódy ich sanácie.

Na základe uvedeného navrhuje správu o hodnotení prepracovať.

MŽP SR, Odbor geologických faktorov a racionálneho využívania horninového prostredia v liste č. 748/97-3.2. z 1.8.1997 uvádza:

Odbor nemá k správe o hodnotení zásadné pripomienky. Z geologického hľadiska je miesto skládky situované optimálne. Jej realizácia v zmysle správy môže len prispieť k zlepšeniu daného stavu, nakoľko eliminuje nepriaznivé vplyvy jestvujúcich skládok. Nedoriešená sa odboru javí otázka šetrenia drenážnych vôd zo skládky. Vhodné by bolo doplniť správu o ďalšie grafické prílohy týkajúce sa konštrukcie skládky.

Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica listom č. OE/1008/97 zo dňa 8. 8. 1997 upozorňuje na skutočnosť, že z registračného listu skládky vyplýva, že existujúca skládka je umiestnená v území podmienečne vhodnom na budovanie skládok čo spracovateľ správy o hodnotení nezohľadnil.

Prírodná preliačina je podmáčaná s výskytom rastlinných druhov a krovitej zelene mokraďného typu a nevyznačuje sa výskytom vzácnych a chránených druhov rastlín a živočíchov. Z hľadiska ochrany prírody je územie znehodnotené starou skládkou, ktorá je využívaná bez adekvátnych opatrení.

V dokumentácii nie je hodnotený vplyv existujúcej skládky odpadu na hovädzí dobytok, ktorý je v bezprostrednej blízkosti čela využívanej skládky. Nie je dokumentované, ako bude riešený pohyb dobytka na pasienky po realizácii novej skládky. Grafická príloha nezachytáva existenciu farmy dobytka, podobne ako aj rozšírenie intravilánu Spišskej Belej smerom ku skládke individuálnou bytovou výstavbou.

Ďalšie pripomienky:

- v správe absentuje termín začatia a ukončenia stavby, základné údaje o skládke, presnejšia špecifikácia skladovaných druhov odpadov podľa katalógu odpadov (vyhl. MŽP SR č.19/1996 Z.z.),
- z mapových príloh nie je jasné, kde je situovaný objekt starej skládky a kde má byť zriadená nová skládka,
- základným nedostatkom je, že existujúca skládka nebola posúdená podľa smernice MŽP SR č. S-1/1993 o posudzovaní existujúcich skládok. Výsledky uvádzané v správe o hodnotení sú rozporné a nie sú v súlade s citovanou smernicou,
- návrh riešenia vyústenia retenčnej nádrže priesakových vôd zo skládky do recipientu je neprípustný a je v rozpore s § 25 nariadenia vlády SR č. 606/1992 Zb.,
- údaje o uložených odpadoch na existujúcej skládke sú v rozpore s údajmi z registračného listu tejto skládky,
- v doplňujúcich údajoch je uvedené, že existujúca skládka nevykazuje „skoro žiadne hodnoty škodlivín" čo je v rozpore s vyjadrením Štátneho zdravotného ústavu v Poprade,
- v súvislosti so znečistením podzemných a povrchových vôd sú v texte odvolávky na tabuľky č. 3, 4, 5 a 6 v ktorých majú byť „vyznačené zložky prekračujúce limity" - predložený materiál však takéto tabuľky neobsahuje,

- odporúča využitie sanovanej skládky na náhradnú výsadbu krajinnej zelene, čím by sa zvýšilo plošné zastúpenie viacfunkčnej zelene v tejto časti Popradskej kotliny, preto že v návrhu sanácie skládky je uvažované s jej intenzívnou rekultiváciou, ale charakter jej ďalšieho využitia v správe nebol upresnený,

- správa o hodnotení z hľadiska odpadového hospodárstva nie je spracovaná na požadovanej úrovni.

V stanovisku preto **odporúča :**

1. Existujúcu skládku zhodnotiť podľa smernice MŽP SR č. S-1/1993 a podľa výsledku hodnotenia navrhnúť postup uzatvorenia skládky.
2. Doriešiť nakladanie s priesakovými vodami zo skládky vzhľadom na neprípustnosť ich priameho vypúšťania do recipientu.
3. Pre novozriadenú skládku uviesť základné údaje o skládke, skládkovaných odpadoch, hydrogeologických pomeroch územia atď., podľa ustanovenia §19 ods. 3 NV SR č.606/1992 Zb., v znení nariadenia vlády SR č. 190/1996 Z.z.

V uvedenej oblasti sa mimo skládky v Spišskej Belej nachádzajú skládky v Ľubici, Žakovciach a v Spišskej Novej Vsi. Všetky uvedené skládky sú prevádzkované podľa osobitných podmienok max. do 31.7.1998. Z uvedeného dôvodu je potrebné koncepčne doriešiť skládkovanie komunálneho odpadu pre celý región.

K správe sa vyjadrili všetky **dotknuté obce**, nemali voči plánovanej činnosti žiadne podstatnejšie námietky ani pripomienky pričom **prejavili súhlas s vybudovaním a prevádzkovaní navrhovanej skládky.**

Záverečné zhodnotenie písomných stanovísk k správe o hodnotení, predloženej MŽP SR podľa § 18 ods. 1 zákona

Na adresu MŽP SR zaslali účastníci procesu posudzovania písomné stanoviská k správe o hodnotení v stanovených lehotách.

Prevažná väčšina zaslaných pripomienok mala charakter odporúčaní a návrhov opatrení na minimalizáciu vplyvov výstavby a prevádzky skládky na životné prostredie. Podstatná časť zainteresovaných na procese posudzovanie požadovala dopracovať chýbajúce údaje a časti správy.

Jednoznačný súhlas s navrhovanou činnosťou vyjadrili **dotknuté obce.**

V podstate súhlasné stanoviská k realizácii navrhovanej činnosti predložili **príslušný orgán, povoľujúci orgán a dotknuté orgány,** ktoré ale **obsahovali požiadavky na doplnenie údajov** alebo **podmieňovali realizáciu činnosti splnením** konkrétnych **požiadaviek.**

Nesúhlas s realizáciou skládky vyjadril vo svojom stanovisku len dotknutý orgán **Okresný úrad Kežmarok, odbor štátnej veterinárnej starostlivosti,** v ktorom poukázal na nesúlad so zákonom SNR č. 215/92 Zb. o veterinárnej starostlivosti, s odôvodnením, že nebude dodržané stanovené ochranné pásmo medzi stávajúcim poľnohospodárskym objektom a navrhovanou skládkou odpadov.

Na základe tejto skutočnosti spracovateľ posudku v novembri 1997 konštatoval, že nie je možné podľa predloženej správy zodpovedne rozhodnúť o environmentálnej vhodnosti plánovaného zámeru činnosti. Po konzultácii s MŽP SR v zmysle § 19 ods. 1 a ods. 3 zákona požiadal navrhovateľa o doplňujúce údaje k správe. V zmysle uvedeného bol vypracovaný „Doplnok k správe", v ktorom boli dopracované chýbajúce časti podľa osnovy uvedenej v prílohe č. 3 zákona , podľa pripomienok v stanoviskách orgánov a organizácií, ktoré sa k správe vyjadrovali a ktoré smerovali k návrhu opatrení na minimalizáciu vplyvov výstavby a prevádzky skládky na životné prostredie.

Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Mesto Spišská Belá svojou pozvánkou č.1111/1997 prim. zo dňa 22. 8. 1997 zvolalo v zmysle § 17 ods. 2 zákona verejné prerokovanie správy o hodnotení pre zámer činnosť „Skládka TKO Spišská Belá" na deň 11. 9. 1997, ktoré sa uskutočnilo v zasadačke Mestského úradu Spišská Belá. Verejnosť bola o uskutočnení prerokovania správy informovaná oznámením v mieste obvyklým spôsobom zo strany navrhovateľa, ktorým je v tomto prípade dotknutá obec Spišská Belá.

Verejného prerokovania sa zúčastnili okrem občanov dotknutých obcí Spišská Belá, Kežmarok, Podolínec, Krížová Ves, Bušovce, Podhorany, Toporec, Holumnica, Ihľany, Jurské, Slovenská Ves, Výborná, Vojňany a Lendak aj zástupcovia Okresného úradu Kežmarok, Ministerstva životného prostredia, Technických služieb Spišská Belá aj spracovatelia správy.

Verejného prerokovania sa zúčastnilo 40 občanov.

Starosta obce otvoril verejné prerokovanie a v úvode vysvetlil cieľ posudzovania nového zámeru činnosti. Oboznámil zúčastnených s hlavným obsahom správy ako aj s možnými vplyvmi navrhovanej činnosti na životné prostredie. Prítomným vysvetlil celú problematiku systematického nakladania s odpadmi v regióne s náväznosťou na dosiahnutie cieľov *„Programu odpadového hospodárstva SR"*.

Diskusia mala kultivovaný, vecný priebeh a prítomným prispela k doplneniu informácií o navrhovanej stavbe. Zúčastnení občania vyjadrili všeobecné súhlasné stanovisko k jej realizácii a na prerokovaní neboli vznesené námietky, neboli podané kontroverzné návrhy, alebo pripomienky týkajúce sa priamo vlastnej stavby skládky.

Záverečné zhodnotenie verejného prerokovania a písomných stanovísk verejnosti

Zástupcovia dotknutých obcí na verejnom prerokovaní **vyjadrili** priamy **súhlas** s navrhovanou činnosťou.

Z verejného prerokovania vyplynuli nasledovné závery:

- občania boli dostatočne informovaní o navrhovanej činnosti i stave životného prostredia,
- občania boli ubezpečení, že realizáciou sa nezhoršia podmienky životného prostredia na záujmovej lokalite a stavba bude riešená v súlade s platnými právnymi predpismi.

V zmysle § 17 ods. 4 zákona navrhovateľ mesto Spišská Belá vyhotovil **záznam o verejnom prerokovaní,** tento bol na MŽP SR doručený 24. 9. 1997.

Ostatné závažné stanoviská, pripomienky a odborné posudky zaslané k správe o hodnotení

Zo strany verejnosti neobdržalo Ministerstvo životného prostredia SR v zákonom stanovenej lehote podľa § 18 ods. 2 zákona žiadne stanoviská verejných záujmových skupín, občianskych združení alebo občianskych iniciatív.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti

V súvislosti s výstavbou a prevádzkou navrhovanej skládky 3. stavebnej triedy a na základe podrobného hodnotenia všetkých predložených podkladov, najmä pripomienok a vyjadrení zainteresovaných strán, ale aj údajov o nakladaní s odpadmi bol posúdený celkový vplyv navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, charakteristické pre stavbu tohto typu.

Predpokladané vplyvy skládky na životné prostredie boli hodnotené z viacerých hľadísk: priame, nepriame a kumulatívne vplyvy, pozitívne a negatívne vplyvy. Z hľadiska časového horizontu boli posúdené vplyvy v etapách výstavby, prevádzky skládky aj po ukončení prevádzky.

V týchto intenciách boli hodnotené vplyvy na obyvateľstvo, prírodné prostredie, ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu, povrchovú a podzemnú vodu, pôdu, genofond a biodiverzitu, vplyvy na krajinu, urbanistický komplex a využitie územia s nasledujúcimi závermi:

Vplyv na obyvateľstvo - nie je predpokladaný priamy významný negatívny vplyv, ale predpokladá sa pozitívny prínos novej skládky prevádzkovanej v súlade s platnou legislatívou na ochranu životného prostredia.

Vplyv na prírodné prostredie - je predpokladaný ako málo významný, obmedzený na niektorú z etáp činnosti (reliéf ovplyvnený potenciálnou eróziou, ohrozenie povrchových a podzemných vôd spôsobené prípadnými haváriami, biota narušená odstraňovaním porastov a s tým súvisiacou redukciou úkrytových a hniezdnych možností avifauny, potenciálna možnosť inváznego šírenia ruderálnych druhov rastlín, zvýšený výskyt hlodavcov a hmyzu).

Vplyvy na krajinu - štruktúra krajiny ostane bez vplyvu, vplyv na scenériu sa predpokladá dočasný do ukončenia prevádzky, vplyvy na chránené územia a územný systém ekologickej stability sa nepredpokladajú.

Vplyvy na urbanistický komplex a vplyv stavby na využitie územia - výstavba ani prevádzka skládkovacieho zariadenia neovplyvnia kultúrne a historické hodnoty územia, poľnohospodársku, priemyselnú výrobu či dopravu, ani služby, rekreáciu, cestovný ruch, infraštruktúru a sídelný komplex sú málo významné.

Priestorová syntéza vplyvov činnosti v území poskytuje informáciu o *predpokladanej antropogénnej záťaži územia,* ktorá sa prejaví:

- ⇒ hlukom z dopravy počas výstavby i prevádzky, tento vplyv je vo vzťahu k ekologickej únosnosti zanedbateľný,
- ⇒ zápachom a prachom zo skládky, ktorý môžu ovplyvniť pohodu a kvalitu života obyvateľov iba v prípade porušenia prevádzkového poriadku,
- ⇒ šírením plynných emisií, ktoré pri kritickej rýchlosti vetra 1 m/s v častosti výskytu 3-5% môžu byť vnímateľné v okrajovej časti mesta Spišská Belá,
- ⇒ ťažbou zemín pri príprave dna skládky, zmenou reliéfu a geomorfológie, ide o vplyv trvalý a málo významný,
- ⇒ trvalým a dočasným záberom poľnohospodárskeho pôdneho fondu, pričom územie bude po skončení prevádzky skládky rekultivované a vrátené na odpovedajúce poľnohospodárske využívanie,
- ⇒ narušením rovnováhy v migračnom koridore zvýšeným hlukom počas výstavby,
- ⇒ šírením burinných druhov počas výstavby,
- ⇒ ohrozením vôd povrchových i podzemných pri neočakávaných haváriách.

Priestorové rozloženie predpokladaných preťažených lokalít územia sa sústreďuje do územia skládky a jeho bezprostredného okolia, pričom za určitých klimatických podmienok je predpoklad, že bude zasiahnutý aj severovýchodný okraj mesta Spišská Belá s vplyvmi na obyvateľov a prírodne prostredie.

Priestorová syntéza pozitívnych vplyvov činnosti: prejaví sa na prírodnom prostredí predmetnej lokality i v širšom území, do ktorého bude patriť celá zvozová oblasť. V porovnaní so súčasným stavom, kedy sa tuhý komunálny odpad ukladá na skládku nevyhovujúcu predpísaným parametrom sú vyššie uvádzané riziká a záťaže podstatne nižšie, nielen tým, že budú stále pod kontrolou, ale aj tým, že budú prijímané opatrenia na ich minimalizáciu, resp. odstránenie.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov činnosti z hľadiska ich významnosti a porovnanie s platnými právnymi predpismi - z posúdenia očakávaných vplyvov vyplýva, že prevažná väčšina nepriaznivých predpokladaných vplyvov je hodnotená stupňom ako menej nepriaznivé na obmedzenom území alebo menej nepriaznivé, dlhodobé alebo na väčšom území, ktoré môžu byť zmiernené ochrannými opatreniami alebo iným návrhom riešenia. Ako významne *nepriaznivé vplyvy* je klasifikovaná likvidácia vegetácie a vplyvy skládky na povrchové vody a živočíšstvo v prípade havárie. Ako *významne prospešný* sa javí vplyv na povrchové a podzemné vody (zamedzenie ohrozovania a znečisťovania zo súčasnej skládky) a vegetáciu (rekultivácia starej i novej skládky).

Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie - najväčšie potenciálne riziká v čase výstavby a prevádzky sú havárie pri doprave materiálu a odpadu i pri porušení prevádzkového poriadku. V tomto prípade rozhodujúcu úlohu zohráva ľudský činiteľ. Menšia pravdepodobnosť výskytu potenciálneho vzniku havárií sú prírodné katastrofy, ale napríklad aj veľmi výdatné zrážky, pri ktorých intenzita 15 minútového dažďa môže dosiahnuť 402 litrov/s. ha, náhle topenie snehovej prikrývky o maximálnej výške 60 cm, vodná hodnota 135 mm a tlak 1,35 k N/m^2, ako aj výskyt dvoch po sebe nasledujúcich mimoriadne vlhkých mesiacoch s viac ako 300% nadnormálnymi úhrnmi zrážok.
Predchádzanie, zabránenie, eliminácia a zneškodnenie možných dôsledkov havárií bude predmetom riešenia a opatrení v ďalších stupňoch projektovej prípravy stavby ako i havarijných a prevádzkových plánov.

Navrhovateľ pri realizácii stavby musí minimalizovať vplyvy činnosti na všetky zložky životného prostredia. Vo fáze projektovej prípravy má navrhnúť celý rad technických a ekologických opatrení na minimalizáciu predpokladaných nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Tieto opatrenia budú na úrovni súčasného technického poznania v oblasti odpadového hospodárstva a majú spĺňať kritériá najlepšie dostupnej technológie pri primeranosti výdavkov a ich realizáciou budú dodržané všetky legislatívne predpisy ochrany životného prostredia.

Z hľadiska vplyvov činnosti presahujúcich štátnej hranice SR možno konštatovať, že vybudovanie a prevádzka skládky vzhľadom na jej lokalizáciu a rozsah nebude mať nepriaznivý transhraničný vplyv na životné prostredie.

V. Závery

1. Záverečné stanovisko k činnosti

Na základe komplexného posúdenia všetkých vplyvov činnosti na zložky životného prostredia, predložených materiálov k činnosti **„Rekonštrukcia a rozšírenie skládky TKO Spišská Belá“** najmä predpokladaných pozitívnych a negatívnych vplyvov, navrhovaných opatrení, technických a technologických riešení na zmiernenie negatívnych vplyvov na životné prostredie v etape výstavby, pri realizácii navrhovanej činnosti a po jej ukončení **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**

O D P O R Ú Č A

realizáciu navrhovanej činnosti za predpokladu rešpektovania a zapracovania pripomienok zainteresovaných subjektov ako aj podmienok uvedených v bode V.3. záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Odporúčaný variant je **„Variant predložený v správe o hodnotení"**, ktorý bude realizovaný v k.ú. mesta Spišská Belá. Variant rieši vybudovanie novej skládky 3 stavebnej triedy komunálneho odpadu pre región Spišská Belá, pričom navrhovateľ uvažuje aj s uzatvorením a rekultiváciou existujúcej starej skládky.

3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti

Na základe posúdenia životného prostredia v dotknutom území a výsledkov hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na jeho stav, zo stanovísk zainteresovaných subjektov, ako aj pripomienok v odbornom posudku a na základe zhodnotenia navrhovaných opatrení na minimalizáciu predpokladaných negatívnych vplyvov na životné prostredie odporúčame v etape projektovej prípravy, výstavby, prevádzky a kontroly skládkovacieho zariadenia ako aj po ukončení jeho činnosti a následnej rekultivácii realizovať tieto pripomienky:

1. Na staré skládky v území vypracovať posudok v zmysle smernice MŽP SR č. S-1/1993 o posudzovaní existujúcich skládok a na základe jeho záverov upresniť spôsob a postup asanácie starej skládky.
2. Prepracovať v projekte návrh technického a technologického riešenia skládky tak, aby sa v ňom využívali najvnovšie dostupné technické poznatky z budovania skládok a realizovať všetky opatrenia na zabezpečenie environmentálnej bezpečnosti stavby.
3. Pri úprave základovej škáry zachytiť a previesť bezmenný prítok najnižším miestom dna skládkového telesa a to pomocou potrubného zvodu (TZR 600 prípadne TZR 1000), ktorý bude vyústený za valom č. 2., respektívne vyriešiť jeho preložku už od prameniska.
4. V rámci projektu technicky podrobne navrhnúť retenčnú nádrž priesakových vôd a sedimentačnú nádrž povrchových vôd z areálu skládky a prípadne vyriešiť možnosť vytvorenia zasakovacích priestorov, resp. koreňovej čistiarne odpadových vôd.
5. Napojiť prevádzkovú budovu areálu na vodovodný systém blízkeho hospodárskeho dvora.
6. Pri projektovaní žumpy navrhujú jej kapacitu minimálne na 30 -dennú akumuláciu.
7. Vykonať geofyzikálny prieskum na overenie vplyvu tektoniky na záujmové územie.
8. Vyhodnotiť dostatočnosť inžiniersko - geologického prieskumu a posúdiť nutnosť jeho doplnenia pred výstavbou skládky.
9. Rozbormi vody z existujúcej monitorovacej siete upresniť rozsah znečistenia podzemnej vody vplyvmi zo starej skládky.
10. Technicky podrobne vyhodnotiť funkčnosť monitorovacích vrtov na starej skládke a navrhnúť ich rekonštrukciu a sfunkčnenie pre monitoring po uzavretí a rekultivácii starej skládky.
11. Prácu na stavenisku organizovať tak, aby nepriaznivé vplyvy na obyvateľstvo mesta Spišská Belá boli minimálne (časovo regulovať pohyb nákladných automobilov cez obývanú zónu, zamedziť prašnosti na stavenisku a prístupových cestách skrápaním, používané miestne komunikácie pravidelne čistiť, pravidelne udržiavať technický stav mechanizmov používaných na stavbe a dbať na zabránenie úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov, atď.)
12. Obmedziť dopravu v skorých ranných a neskorých večerných hodinách, kedy sa spravidla vyskytujú inverzné stavy s nepriaznivými rozptylovými podmienkami.

13. Výkopový materiál umiestniť na stavenisku v objekte skládky.
14. Minimalizovať rozsah staveniska z dôvodu zásahu do krajiny a obmedzenia erózie.
15. Zabezpečiť stavenisko a medziskládku zeminy, príp. tesniaceho materiálu proti rozmývaniu pri zrážkach.
16. Pre splachové vody zo staveniska vybudovať sedimentačný bazén, ktorý zmierni zakalenie vôd.
17. Likvidáciu biotopu a vegetácie v strži uskutočniť v čase vegetačného pokoja.
18. Pri vtoku bezmenného potoka do koryta rieky Poprad vybudovať koreňovú čističku z makrofytov.
19. Pozdĺž oplotenia skládky a prístupovej komunikácie vytvoriť bariérovú vegetačnú clonu z autochtónnych drevín.
20. Na lokalite starej skládky v rámci vegetačných rekultivácií vykonať náhradnú výsadbu zelene z domácej proveniencie ako protieróznu a izolačnú bariéru.
21. Osobitnú pozornosť venovať projektu monitoringu skládky a vyhodnocovaniu jeho výsledkov.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk podľa §18 zákona

Pri záverečnom stanovisku sa prihliadalo na skutočnosť, že záverečné stanovisko bolo vypracované na základe predloženej správy a doplnku správy o hodnotení, stanovísk zainteresovaných subjektov, výsledku verejného prerokovania, podkladov na vypracovanie posudku a vlastného posudku.

Odporúčanie realizácie činnosti vyplýva z nasledovných skutočností:

- celkové technické riešenie, projektované parametre, ako aj prevádzkovanie je riešené so zreteľom na minimalizáciu vplyvu na životné prostredie, pričom sa počíta so spoľahlivým dodržovaním všetkých platných legislatívnych predpisov,
- ochrana podzemných vôd bude zabezpečovaná viacerými opatreniami,
- emisie znečisťujúcich látok sa pri normálnej činnosti zámeru nepredpokladajú, ale prípadný vplyv prevádzky skládkovacieho zariadenia na kvalitu ovzdušia je možné technicky i technologicky eliminovať,
- nakladanie s odpadmi bude v súlade s platnými legislatívnymi predpismi,
- spracovaný zámer činnosti nenarušuje Územný plán mesta Spišská Belá,
- predpokladá sa, že realizáciou stavby sa stav životného prostredia nezhorší, ale naopak vo viacerých, hlavne v rizikových faktoroch, sa dosiahne vyššia ekologická úroveň prevádzkovaného skládkovacieho zariadenia,
- z hľadiska ochrany ekosystému horninového prostredia a podzemných vôd je nulový variant evidentne rizikovejší a nebezpečnejší.

Nesúhlasné stanovisko dotknutého orgánu, ktoré bolo zamerané na pripomienku, že nebude dodržané veterinárne ochranné pásmo medzi navrhovanou skládkou TKO a poľnohospodárskym objektom s chovom dojníc. To by nebolo v súlade so zákonom SNR č. 215/92 Zb. o veterinárnej starostlivosti. V súčasnosti to je už neopodstatnené vzhľadom na skutočnosť, že po roku 1998 spoločnosť AT TATRY, spol. s r.o., Petzvalova 37, 059 01 Spišská Belá nevykonáva chov dojníc v tomto objekte a v okolí navrhovanej stavby ruší aj pasenie zvierat na doterajších plochách určených na tento účel. (stanovisko zo dňa 19. 3. 1998 podpísané konateľom spoločnosti Ing. Milanom Krajanecom)

Podstatná časť subjektov posudzovania sa vyjadrila kladne s určitými pripomienkami. Pripomienky všetkých orgánov sú zohľadnené v odporúčaných podmienkach na vyjadrenie súhlasu s navrhovanou činnosťou (časť V.3 záverečného stanoviska).

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

S cieľom overiť úroveň dosiahnutého súladu medzi skutočnými a predpokladanými vplyvmi činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, zistiť možné odlišnosti skutočných vplyvov činnosti od predpokladov uvedených v správe o hodnotení a zabezpečiť na tom základe upresnenie a prispôsobenie navrhovaných opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov činnosti odporúčame nasledujúci rozsah prác poprojektovej analýzy.

V etape poprojektovej analýzy sa požaduje:

1. Vypracovať samostatný projekt pre monitorovanie vplyvov skládky, ktorý by mal obsahovať:

- monitoring vplyvu skládky na podzemné vody - zriadenie nových monitorovacích vrtov (počet a ich rozmiestnenie)
- monitoring izolácie dna skládky - elektronický systém signalizácie narušenia celistvosti fólie
- monitoring starej skládky a jej vplyvu na životné prostredie
- monitoring meteorologických parametrov a návrh opatrení pre jednotlivé situácie
- monitoring vplyvu skládky na kvalitu ovzdušia
- monitoring bioty pod skládkou ako indikátora funkčnosti drenážneho systému
- monitoring stavu a kvality povrchových a podzemných vôd v čase ukončenia prevádzky skládky a od neho následne odvodený rozsah sledovaní kvality vôd a opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov.

2. Vykonávať monitoring vplyvu činnosti na kvalitu podzemnej vody v zmysle § 22 nariadenia vlády SR č. 606/1992 Zb., v rozsahu zohľadňujúcom všetky potenciálne zdroje znečistenia v areáli skládkovacieho zariadenia a všetky kontaminanty prichádzajúce do úvahy v súvislosti s nakladaním s odpadmi pri doterajšom skládkovaní.

K monitoringu navrhujeme:

- vykonávať ho na základe schváleného prevádzkového poriadku monitoringu, ktorý sa vypracuje až na základe výsledkov prieskumu na identifikáciu zdrojov znečistenia a hodnotenia ich miery vplyvu,
- výsledky monitoringu, t.j. údaje z pravidelného (minimálne kvartálneho) sledovania hydrologického režimu podzemnej vody a určených kvalitatívnych ukazovateľov, vyhodnocovať raz ročne a len na základe týchto výsledkov prípadne aktualizovať rozsah monitoringu,
- ročné správy z monitoringu predkladať príslušnému úradu ŽP.

3. Preukazovať dodržiavanie limitov v odpadovej vode , odvážanej na ČOV.

VI. Potvrdenie správnosti údajov :

1. Meno spracovateľa návrhu záverečného stanoviska :

Ing. Helena Ponecová
odbor posudzovania vplyvov na ŽP
Ministerstvo životného prostredia SR

Ing. Eva Poláková
odbor ekologickej politiky
Ministerstvo hospodárstva SR

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu, pečiatka:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR nám. Ľudovíta Štúra 1 812 35 BRATISLAVA 14

Ing. Alexander D a ň o
riaditeľ odboru
posudzovania vplyvov na ŽP
a medziodvetvových vzťahov
Ministerstvo životného prostredia SR

3. Dátum vydania záverečného stanoviska:

Bratislava 31. 3. 1998